

การใช้ประทุษวาจาในกลุ่มนิสิต : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

THE USING OF HATE SPEECH AMONG STUDENTS: A CASE STUDY OF BURAPHA UNIVERSITY, CHONBURI, THAILAND

ศิริพร จิรรัตน์กุลชัย ^{*1}, เอกวิทย์ มณีธอร์ ²

Siriporn Jirarattanakunchi ^{*1}, Ekkawit Maneethorn ²

^{*1,2} คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

^{*1,2} FACULTY OF POLITICAL SCIENCE AND LAWS BURAPHA UNIVERSITY

* kooksiriporn.2045@gmail.com

วันที่รับบทความ 26 เมษายน 2567

วันแก้ไขบทความ 3 พฤษภาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ 9 พฤษภาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้ ถ้อยคำ ด้านการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง ด้านระดับการใช้คำประทุษวาจา และด้านการใช้น้ำเสียง และ 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตต่อการใช้ประทุษวาจา จำแนกตามเพศ และอายุ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ครั้งนี้คือ นิสิตที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยแจกแจงเป็นความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ สมมติฐาน โดยใช้สถิติ One - Way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนิสิตเพศหญิง อายุ 17 - 24 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ภาค ตะวันออก ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ใช้ระยะเวลาในการเล่นจำนวน 4 - 6 ชั่วโมง ต่อวัน และมีเหตุการณ์การเข้าใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อรับรู้ข้อมูล สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ของนิสิตต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้ ถ้อยคำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นการเปิดรับเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง กับการใช้ประทุษวาจา (Hate Speech) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.62$, $SD = 0.56$) ด้านการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการพบเห็นการใช้ประทุษวาจาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.19$, $SD = 0.73$) ด้านการใช้น้ำเสียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง ไม่เหมาะสม และด้านระดับการใช้คำประทุษวาจา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นของการใช้คำประทุษวาจา ระดับความรุนแรงของคำพูด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$, $SD = 0.34$) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แต่ด้านการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง มีความแตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ .05 จึงนำมาทดสอบรายคู่ ด้วยวิธี (Post Hoc Multiple Comparisons) พบว่านิสิตเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง แตกต่างจากเพศชาย และบุคคลที่มี ความหลากหลายทางเพศ และผลการทดสอบนิสิตที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ : ประทศวาจา; นิสิตนักศึกษา; มหาวิทยาลัย

ABSTRACT

This research has the following objectives: 1. to study students' opinions towards the use of hate speech in regard to the word use, the use of violent tones / speeches / expressions, the register level of the hate words, and the speech contents; 2. to compare students' opinions towards the use of hate speech based on their gender and age. The sample group of this study comprised of 400 Burapha University students. The data collection tool was a survey questionnaire. The data was analyzed by means of frequency, percentage, average, and standard deviation. The hypotheses were tested with the One - Way ANOVA statistical method.

The research found that most of the sample group was a female student aged 17 – 24 who lived in the eastern region. Most of the sample group studied in the faculty of humanities and social sciences. They spent 4 - 6 hours a day online and had a reason to use the internet to access information about current events. The analysis of the students' opinions towards the use of hate speech in regard to the word use found that the sample group was open to contents related to a hate speech at the average level ($\bar{x} = 2.62$, $SD = 0.56$). The research found that the sample group was exposed to violent tones , speeches , and expressions in a hate speech at a low level ($\bar{x} = 2.19$, $SD = 0.73$). The sample group also found that the questions about the speech contents were not appropriate overall. In terms of the register level of the use of hate speech, the sample group found that the level of aggressiveness was at a high level overall ($\bar{x} = 3.87$, $SD = 0.34$). The testing of hypotheses found that the difference of the opinions of students with different genders towards the use of hate speech in regard the word use, the use of hate words, and the use of contents does not have a statistical significance at the .05 level. However , the difference of the opinions towards the use of violent tones / speeches / expressions was statistically significant at the .05 level. Therefore, it was tested further by means of Post Hoc Multiple Comparisons. It was then found that female students had a different opinion towards the use of hate speech in regard to violent tones / speeches / expressions from male and LGBTQ+ students. The opinions of students with different ages towards the use of hate speech in regard to the word use, the use of violent tones/speeches/expressions, the use of hate words, and the use of contents were not statistically different at the .05 level.

Keywords : HATESPEECH ; STUDENTS ; UNIVERSITY

1. บทนำ

ปัจจุบันโลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคโซเชียลเน็ตเวิร์ค ซึ่งการสื่อสารที่มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและไร้ขีดจำกัด เนื่องจากมนุษย์จะต้องมีการสื่อสารซึ่งกันและกัน โดยในปัจจุบันเครือข่ายสังคมทางออนไลน์ นั้นได้กลายเป็นพื้นที่การแสดงออกทางความคิดสู่สาธารณะได้อย่างง่ายดายไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้เป็นการเปิดโอกาสให้กลุ่มคนจากทั่วทุกมุมของโลกเข้ามามีบทบาทร่วมกันได้อย่างเสรี เพียงแค่ใช้การออนไลน์ผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์การสื่อสารเคลื่อนที่ และยังเป็นโอกาสให้บุคคลนั้นได้แสดงออกถึงความต้องการ หรือการแสดงความรู้สึกเพื่อต้องการตอบสนองความต้องการของตน และเพื่อต้องการให้เกิดการยอมรับจากสังคม (พรชนก ดาวประดับ และกัลยกร วรกุลสถฐานีย์, 2561) จากผลสำรวจ Global Digital Report 2021 ของ We Are Social และ Hootsuiteแพลตฟอร์มบริหารจัดการสื่อสังคมออนไลน์ รายงานว่าผู้คนใช้งานโซเชียลมีเดีย มีจำนวนมากถึง 4.48 พันล้านคนทั่วโลก หรือมากกว่าครึ่งของประชากรทั้งหมดของโลก และจำนวนการใช้สื่อออนไลน์ ของประเทศไทยคิดเป็น 78% ของผู้ใช้งานทั้งหมด (KEMP, 2021) และข้อมูลจากรายงาน Digital 2022 Global Overview พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้สื่อออนไลน์คิดเป็น 77.8% ของผู้ใช้งานทั้งหมด ซึ่งหากเทียบกับปี 2021 จะมีความแตกต่างกันอยู่ที่ 0.2% (Social, 2022) การพลิกโฉมของสื่อ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ ได้แก่ สื่อออนไลน์ วิชิตและโทรทัศน์ และ หนังสือพิมพ์ ที่ผู้ใช้คือผู้สร้างหรือนำเนื้อหาในการนำเข้าสู่ระบบออนไลน์ ทำให้สื่อมีลักษณะที่เปิดกว้างมากขึ้นในการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ต่อสาธารณะชน นอกจากนั้นอินเทอร์เน็ตที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานของสื่อออนไลน์ได้ถือกำเนิดขึ้นอย่างแพร่หลายภายใต้คำนิยามแห่งเสรีภาพ โดยเฉพาะเสรีภาพในการแสดงออก การนำเสนอข้อมูลหรือเนื้อหา หรือเรียกว่า Free speech ซึ่งจะมีความแตกต่างจากสังคมในโลกแห่งความเป็นจริง ที่มีการจำกัดสิทธิ เสรีภาพ จึงทำให้กลุ่มคน ไม่น้อยที่ใช้พื้นที่บนโลกออนไลน์ในการแสดงออกในทางที่ผิด โดยการใช้โลกออนไลน์นี้เป็นสื่อในการแพร่กระจายข้อมูล เพื่อส่งต่อและเผยแพร่คำพูดที่ดูหมิ่นเหยียดหยาม เกลียดชัง ความเกลียดชังนั้น มีหลายประเภท แยกได้ตามวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย และระดับความรุนแรงในการแสดงออก โดยแบ่งประเภทของความเกลียดชังได้ 7 ประเภทใหญ่ คือ 1. ชนชาติ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ถิ่นที่อยู่ 2. ชนชั้น 3. ศาสนา และการเข้าร่วมกลุ่มทางศาสนา 4. อุดมการณ์ทางการเมือง 5. ความทุพพลภาพ / โรคภัย 6. เพศสภาพ และเพศวิถี 7. ลักษณะอื่น ๆ อันเป็นการแบ่งแยกได้ เป็นต้น รวมทั้งคำพูดที่ มุ่งอาฆาตมาดร้ายคนอื่น หรือเรียกว่า Hate speech ซึ่งการเกิด Hate speech บนโลกออนไลน์ นั้นมีหลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะผ่านทาง Website, E-mail, Chat รวมทั้งกลุ่มหรือเพจบน โลกออนไลน์ เป็นการเพิ่มช่องทางให้กลุ่มบุคคลนั้นเปิดรับความเกลียดชังเพิ่มมากขึ้นทั้งปริมาณและ รูปแบบ แล้วยังสามารถส่งต่อ และแบ่งปันความเกลียดชังนั้นไปในโลกออนไลน์ได้อย่างรวดเร็ว ไม่มีขอบเขต อีกทั้งยังไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่ (พิรงรอง รามสูต, 2558) ดังนั้นพฤติกรรมการกลั่นแกล้งผู้อื่นบนพื้นที่ออนไลน์ นับว่าเป็นรูปแบบการกลั่นแกล้งที่ต่างไปจากรูปแบบต่าง ๆ เช่น ทางร่างกาย วาจา และสังคม ซึ่งการกระทำรุนแรงประเภทนี้ไม่ทราบว่าเป็นผู้กระทำความรุนแรงกับใคร ที่ไหน เมื่อไหร่ได้ตลอดเวลา และต่อเนื่อง และในบางครั้งผู้ที่ เคยถูกกระทำนั้นอาจกลับกลายมาเป็นผู้กระทำความรุนแรงเพื่อแก้แค้น กลายเป็นวงจรของความ รุนแรงที่ไม่สิ้นสุด ส่งผลให้กลายเป็นเรื่องปกติที่ปลูกฝังไปในจิตใจของผู้คน ซึ่งอาจมีส่วนขยายตัวไป สู่ความรุนแรงหรืออาชญากรรมรูปแบบอื่น ๆ (สรานนท์ อินทนนท์ และ พลินี เสริมสินศิริ, 2561) จากผลการวิจัยของศูนย์นโยบายสื่อนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า สื่อออนไลน์ที่มีการสื่อสารสร้างความเกลียดชังมากที่สุดคือ YouTube 78.5% ตามมาด้วย เว็บไซต์ 53% และ Facebook 37.6% นอกจากนี้ยังมีผลการศึกษาอื่นที่ระบุว่า การกลั่นแกล้งในโลกไซเบอร์ มีผลกระทบต่อเยาวชนอย่างมาก บางประเทศมีเยาวชนถึง 42 % ได้รับความกระทบจากการสื่อสารที่ สร้างความเกลียดชังออนไลน์ผ่านสื่อ Facebook และ YouTube (เชมพร วิรุณรพพันธ์, 2562) ดังนั้นผู้วิจัยได้เห็นถึงสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงสนใจทำการศึกษาเรื่องการใช้ประทุษวาจา

ของนิสิต: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ทราบถึงสภาพความเป็นมา และปัญหาที่เกิดขึ้น สามารถนำไปใช้ในการวางแผน จัดทำ ข้อเสนอแนะให้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาถึงความรุนแรงให้กับผู้เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้ถ้อยคำ ด้านการใช้ น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง ด้านระดับการใช้คำประทุษวาจา และด้านการใช้เนื้อหา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตต่อการใช้ประทุษวาจา จำแนกตามเพศ และอายุ

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิตที่มีเพศและอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้เนื้อหา แตกต่างกัน
2. นิสิตที่มีเพศและอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้ถ้อยคำ แตกต่างกัน
3. นิสิตที่มีเพศและอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง แตกต่างกัน
4. นิสิตที่มีเพศและอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านระดับการใช้คำประทุษวาจา แตกต่างกัน

ขอบเขตของงานวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ใน มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขต บางแสน ปีการศึกษา 2563 จำนวนรวมทั้งหมด 26,199 คน (กองทะเบียนและประมวลผลการศึกษา, 2021)

ขอบเขตด้านเนื้อหา ด้านการใช้ถ้อยคำ ด้านการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง ด้านระดับการใช้คำประทุษวาจา และด้านการใช้เนื้อหา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

1. เพศ
2. อายุ |
|-------------------|

ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นของนิสิตต่อการใช้ประทุษวาจา

- ด้านการใช้ถ้อยคำ
- ด้านการใช้น้ำเสียง/วาจา/คำพูดหยาบคาย
- ด้านระดับการใช้คำประทุษวาจา
- ด้านการใช้เนื้อหา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประพจนวจา หมายถึง การแสดงออกทางคำพูด การเขียน การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ทั้งวัจนภาษา เป็นการสื่อสารโดยใช้คำพูดหรือตัวอักษร ซึ่งแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ ภาษาพูด และ ภาษาเขียนที่ใช้สื่อความหมายแทนการพูด และอวัจนภาษา เป็นการสื่อสารโดยไม่ใช้ถ้อยคำ แต่เป็นการใช้อากัปกิริยา ท่าทาง น้ำเสียง วัตถุ สัญลักษณ์ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ หรือแสดงออก ทางด้านอื่น ที่สามารถรับรู้ได้ สามารถแปลความหมายได้และทำความเข้าใจต่อกันได้ รวมถึงการ สื่อสารด้วยวิธีต่าง ๆ (ชาญชัย ชัยสุขโกศล, 2555) ที่ทำให้เกิดความเกลียดชัง การข่มขู่ การคุกคามต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มีลักษณะการด่า ภาษาหยาบคาย รุนแรง ดุฎก เหยียดหยาม ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ความเจ็บปวด ความรุนแรง นิยามคนอื่นในเชิงลดคุณค่าให้กลายเป็นตัวตลก เลือกปฏิบัติ แบ่งฝ่าย ไม่ยอมรับเป็นพวกพ้อง ปฏิเสธการอยู่ร่วมกัน กีดกันออกจากสังคม ติความในเชิงลบ ยุยงปลุกระดม ให้ผู้อื่นร่วมเกลียดชัง สนับสนุนตั้งกลุ่มให้มีการใช้ความรุนแรงกับผู้ที่เห็นต่าง ระดมกำลังไล่ล่า ขู่ คุกคาม จากสังคมหรือจากบุคคล ซึ่งอาจเป็นการก่อให้เกิดความรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้ (Cortese, 2006)

3. วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิตปริญญาตรีที่กำลังศึกษาใน มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน ปีการศึกษา 2564 ระดับชั้นปีการศึกษาที่ 1 ถึง ปีการศึกษา ที่ 4 ซึ่งมีทั้งภาคการศึกษาปกติ และภาคพิเศษ จากประชากรจำนวน 24,116 ราย (กองทะเบียนและ ประมวลผลการศึกษา, 2564)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นิสิตที่กำลังศึกษาใน มหาวิทยาลัยบูรพา ระดับชั้นปีการศึกษาที่ 1 ถึง ปีการศึกษาที่ 4 ซึ่งมีทั้งภาคการศึกษาปกติ และ ภาคพิเศษ จากทั้งหมด 19 คณะ มีจำนวน 24,116 ราย โดยการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ เมื่อคำนวณแล้วได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาเป็นจำนวน 400 ราย จึงใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2544) มีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ออนไลน์ (E-questionnaire) ผ่านทางรูปแบบ Google forms โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบ แบบสอบถามทางออนไลน์ผ่านคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์ เกี่ยวกับการใช้ประพจนวจาในกลุ่มนิสิตในมหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับเนื้อหาประพจนวจา ได้แก่ เหตุผลใน การเข้าใช้สื่อออนไลน์ เป็นการสร้างแบบสอบถามการเรียงลำดับความสำคัญ มี 3 ลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ด้วยการนำแบบสอบถาม ออไลน์ให้กลุ่มตัวอย่าง นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี เป็นผู้กรอกแบบสอบถามเอง (Self - administered) ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ได้เก็บ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างเดือน เมษายน ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2565 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS For windows (Statistical package for the social science for windows) โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ที่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาและการทดสอบ สมมติฐาน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) โดยแจกแจงเป็นความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential statistic) เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบ สมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ซึ่ง มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป หากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า มี ความแตกต่างทางสถิติทางนัยสำคัญ .05 ผู้วิจัยจะนำมาทดสอบรายคู่ โดยวิธี (Post hoc multiple comparisons)

4. ผลการวิจัย

ผลสรุปจากการศึกษาการใช้ประทุษวาจา (Hate Speech) ในกลุ่มนิสิต: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัด ชลบุรี มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เพศชาย และบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ร้อยละ 58.50, 23.50 และ 18.00 ตามลำดับ
2. อายุ ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วง อายุ 17 - 24 ปี ส่วนใหญ่มีอายุ 21 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50
3. ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อยู่ภาคตะวันออก และภาคกลาง ร้อยละ 24.50 และ 22.50 ตามลำดับ
4. คณะที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่ส่วนใหญ่เป็นนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 11.75 รองลงมา คือคณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 11.50
5. การวิเคราะห์ข้อมูลเฉลี่ยการเข้าใช้อินเทอร์เน็ต หรือสื่อออนไลน์ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากใช้ระยะเวลาในการเล่นจำนวน 4 - 6 ชั่วโมงต่อวัน และมีเหตุการณ์เข้าใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อรับรู้ ข้อมูล สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรม

- 1.) การเปิดรับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประทุษวาจา (Hate Speech) พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการเปิดรับเนื้อหาที่ เกี่ยวข้องกับการใช้ประทุษวาจา (Hate Speech) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 (ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน = 0.56) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มี ความคิดเห็นว่า บุคคลที่มีสภาพแวดล้อมแตกต่างกันมีผลต่อการใช้วาจาหรือคำพูดที่รุนแรง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย = 3.42 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.05

2.) การใช้ประทุษวาจาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.19 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.73)

3.) ความเหมาะสมของข้อความที่เกี่ยวกับประทุษวาจา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า ข้อความนั้น ไม่เหมาะสม

4.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ประทุษวาจาของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย = 3.87 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.34

การทดสอบสมมติฐาน

1.) นิสิตที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้ถ้อยคำ (Sig. = .38) ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2.) นิสิตที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง (Sig. = .002) แตกต่างกันอย่างน้อย 1 กลุ่ม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และจาก การทดสอบรายคู่ พบว่า นิสิตเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง แตกต่างจากเพศชาย และบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ .05

3.) นิสิตที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้คำประทุษวาจา (Sig. = .115) ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4.) นิสิตที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้เนื้อหา (Sig. = .737) ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

5.) นิสิตที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้ถ้อย (Sig. = .798) ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6.) นิสิตที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้น้ำเสียง / วาจา / คำพูดที่รุนแรง (Sig. = .069) ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

7.) นิสิตที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้คำประทุษวาจา (Sig. = .919) ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

8.) นิสิตที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้ประทุษวาจา ด้านการใช้เนื้อหา (Sig. = .469) ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

5. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์การใช้ประทุษวาจา (Hate speech) ในกลุ่มนิสิต: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า เพศ คณะ และเวลาการใช้สื่อออนไลน์ของนิสิตที่ต่างกันมีความคิดเห็น ด้านความรุนแรงต่อเนื้อหาการใช้ประทุษวาจา (Hate speech) ด้านการใช้น้ำเสียงที่ต่างกัน เนื่องจาก เพศชายส่วนใหญ่จะมีลักษณะนิสัยที่ไม่คิดเล็กคินน้อยหรือใส่ใจต่อระดับการใช้น้ำเสียงที่มีความหนัก - เบา หรือ น้ำเสียงพุ่งตรง - น้ำเสียงอ้อม ในขณะที่เพศหญิงนั้นจะมีลักษณะนิสัยที่ อ่อนไหวต่อการกระทบกระทั่งทางด้านความรู้สึกได้ง่ายกว่าเพศชาย และมักจะคิดเล็กคินน้อย ส่งผลให้เมื่อได้รับการประทุษวาจาในระดับน้ำเสียงที่รุนแรงจะเกิดความรู้สึกกลดทอนคุณค่าในตัวเอง ท้อแท้ เสียใจ และหวาดกลัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา แก้วสีนวน และ ฤทัยชนนี สิทธิชัย (2564) ได้ศึกษาการตอบสนองทางจิตพิสัยต่อการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์และประทุษวาจาออนไลน์ของ

เด็ก โดยพบว่านักเรียนหญิงระดับประถมศึกษา มักจะประสบปัญหาได้รับการประทุษวาจาด้วยการ คำทอที่ใช้น้ำเสียงอย่างรุนแรง และไม่สุภาพอยู่เป็นประจำในขณะที่ไม่พบปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นกับ นักเรียนชาย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ปองกมล สุรัตน์ (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรังแก ผ่านโลกโซเชียลในมิติสังคมวัฒนธรรม โดยพบว่า เยาวชนไทยที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่า 39 มักจะได้รับความรุนแรงทางวาจาผ่านการล้อเลียน คำทอ และข่มขู่ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วพบว่ามักจะ เป็นนักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงทางวาจามากกว่าชั้นปีอื่นๆ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นั้น ยังไม่มีวุฒิภาวะมากพอในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง จึงอาจก่อให้เกิดการให้ร้ายทางวาจาแก่กัน

ส่วนของระยะเวลาการใช้สื่อออนไลน์นั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.ณภพ เพียรจัด, วราภรณ์ สีนถาวร และ จิรัชญา โคธิตา (2563) ที่ได้ทำการศึกษาถึงการส่งเสริมการตระหนักรู้ เกี่ยวกับการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์และการใช้ประทุษวาจาของนักเรียนระดับการศึกษาชั้น พื้นฐาน: กรณีศึกษาโรงเรียนในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยพบว่าส่วนใหญ่แล้วนักเรียนนั้นใช้เวลาในการ อินเทอร์เน็ต 4 ชั่วโมงต่อวัน เพื่อปฏิบัติงานส่งครูผู้สอน เล่นเกม และสนทนาออนไลน์หรือออฟไลน์ เล่น โดยใช้ Facebook, Youtube และ Line มากที่สุด ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ วรพงษ์ วิไล และ เสริม ศิรินิลคำ (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการรังแกกันผ่านโลกโซเชียลของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา โดยพบว่า นักเรียนที่ใช้เวลาในการเล่นอินเทอร์เน็ตต่อครั้ง ต่างกันมีพฤติกรรมการ รังแกกันผ่านโลกโซเชียลไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากส่วนใหญ่แล้วมักจะใช้เวลาไปกับความสนใจในเรื่องใด เรื่องหนึ่งเป็นเวลานาน ดังนั้น จึงมักไม่เกิดเหตุการณ์การให้ร้ายทางวาจาแก่ผู้อื่น นอกจากนี้ยัง ขัดแย้งกับงานวิจัยของ กติกา เลี้ยงสกุล, มยุรี ลัคนาศิโรรัตน์ และ วิชัย อารับ (2564) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดความรุนแรงในสถานที่ทำงาน โดยพบว่า เพศ ที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความ รุนแรงทางวาจาที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงวัยทำงานที่ค่อนข้างมีวุฒิ ภาวะและประสบการณ์ในการรับมือกับความรุนแรงทางวาจา ในส่วนของภูมิลำเนาของนิสิตที่ แตกต่างกันมีความคิดเห็นด้านความ รุนแรงต่อเนื้อหาการใช้ประทุษวาจา (Hate speech) ด้านระดับ การใช้คำประทุษวาจาที่ต่างกัน เนื่องจาก ภูมิลำเนาในแต่ละ พื้นที่นั้นจะมีภาษาถิ่นเป็นของตัวเอง ที่แตกต่างกัน ดังนั้น หากมีการประทุษวาจาด้วยคำพูดในภาษาท้องถิ่นของตนเองต่อผู้อื่นที่มี ภูมิลำเนา แตกต่างกับตนเอง อาจส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดและได้รับผลกระทบที่ตามมาแม้คำประทุษวาจา นั้นจะไม่ใช้คำที่ รุนแรงมากนัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาตุกร จันประเสริฐ (2553) ที่ได้ ทำการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับ ความรุนแรงที่เด็กและเยาวชนถูกกระทำใน โรงเรียน โดยพบว่า นักเรียนที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดอื่นเมื่อย้ายเข้ามาเรียนในโรงเรียน ต่างถิ่นนั้น มักจะได้รับความรุนแรงจากการล้อเลียนปมด้อยและการข่มขู่เพื่อให้รู้สึกกลัวหรือทำตามคำสั่ง

ข้อเสนอแนะ

1.) ผลการวิจัย พบว่า การเปิดรับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประทุษวาจา (Hate Speech) ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง อีกทั้งยังมีความคิดเห็นว่า บุคคลที่มีสภาพแวดล้อม แตกต่างกันมีผลต่อการใช้วาจาหรือคำพูดที่รุนแรงอยู่ในระดับมาก ซึ่งนิสิตส่วนใหญ่แล้วนั้นมาจาก ภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน โดยในแต่ละพื้นที่นั้นอาจมีการดำรงชีวิตที่ต่างกัน มีผลต่อการใช้วาจา หรือ คำพูดที่ต่างกัน ดังนั้นทางมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรตระหนัก และควรมี มาตรการ ในการอบรม การขัดเกลา ทางความคิด และแนะนำแนวทาง การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย เนื่องจากการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยนั้นมีนิสัยจากหลากหลายพื้นที่ และทุกคนย่อมมีทัศนคติที่ แตกต่างกัน

2.) ผลการวิจัย พบว่า เหตุผลการเข้าใช้สื่อออนไลน์นั้นได้กลายเป็นส่วนหนึ่งใน ชีวิตประจำวันของนิสิต เนื่องจากมี ความสะดวกในการพูดคุยสนทนา และเพื่อรับรู้ข้อมูล สถานการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ง่าย เข้าถึงได้ทุกพื้นที่ทุก เวลา และส่วนมากใช้ระยะเวลาในการ เล่นสื่อออนไลน์จำนวน 4 - 6 ชั่วโมงต่อวัน ดังนั้น มหาวิทยาลัยอาจมีการผลักดันให้อาจารย์

ผู้สอนได้ใช้ สื่อสังคมออนไลน์ โดยอาจมีการจัดฝึกอบรมการใช้งานให้กับคณาจารย์ หรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการสอน โดยให้หนังสือสามารถเข้าถึงสื่อการสอน เช่น สไลด์ เอกสารการสอน วิดีโอ บรรยาย / การโหลดภาพ / วิดีโอ เป็นต้น นอกจากนี้อาจมีการรณรงค์ให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ การ แลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยเหตุผล ผิดคิดหรือวิเคราะห์ข้อมูลไม่ส่งต่อข้อมูล หรือสถานการณ์ที่ผิดเพี้ยนไป และแนวทางการรับมือ การจัดการกับข้อมูลที่หลากหลายได้ เป็นต้น

6. เอกสารอ้างอิง

- กชพรรณ มณีภาค และ อุนิษา เลิศโตมรสกุล. (2562). การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจากการกระทำผิดในโลก อินเทอร์เน็ต: กรณีศึกษาการรังแกบนโลกโซเชียลในรูปแบบการคุกคามทางเพศในเขต กรุงเทพมหานคร. *Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University*, 11(2), 95 - 105.
- กตিকা เลี้ยงสกุล, มยุรีลัคนาศิโรรัตน์ และ วิชัย อารับ. (2564). ความชุกและปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดความรุนแรงในสถานที่ทำงาน ของบุคลากรในโรงพยาบาลชุมชนแม่ข่ายของรัฐแห่งหนึ่งในภาคใต้. *วารสารสาธารณสุข และวิทยาศาสตร์ สุขภาพ*, 4(1), 117 - 133.
- กองทะเบียนและประมวลผลการศึกษา. (2021). จำนวนนิสิต ปีการศึกษา 2563. เข้าถึงได้จาก <https://reg.buu.ac.th/registrar/home.asp>.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ: กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- เข็มพร วิรุณราพันธ์. (2562). Fake News "ไวรัล" สังคม - สะท้อนเหลื่อมล้ำ. เข้าถึงได้จาก <http://www.cpnews.com/news/details/cpnews/2694>.
- ฉัตรพงศ์ ชูแสงนิล. (2562). คาทดเกลียดชังในโลกดิจิทัล (Digital Hate Speech). เข้าถึงได้จาก <https://www.scimath.org/article-technology/item/10962-digital-hate-speech>.
- ชาญชัย ชัยสุขโกศล. (2555). ความเกลียดชังออนไลน์ในความขัดแย้งทางการเมืองของไทย. รายงานวิจัย เรื่อง ความ ลึกลับของ ข้อมูลข่าวสารฯ (ปี ที่ 2). สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ 24 พฤษภาคม 2555.
- ฐาศุภร์ จันประเสริฐ. (2553). โครงสร้างทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงที่เด็กและเยาวชนถูกกระทำในโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่งในเขตภาคกลาง. คุษภูมินพนธ์วิทยาศาสตร์คุษภูมบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐกานต์ จันทศิริพุทธ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการรังแกในพื้นที่โซเชียล กับ การเผชิญปัญหาของ เหยื่อ : อิทธิพลส่งผ่านของการประเมินทางปัญญาโดยมีความเป็นนิรนามของผู้กระทำเป็นตัวแปรกำกับ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะจิตวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดรณภาพ เพียรจัด, วราภรณ์ สินถาวร และ จิรัชญา โคศิลา. (2563). การส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับการกลั่น แกล้งบนโลกออนไลน์ และการใช้ประทุษวาจาของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษาโรงเรียนใน จังหวัดฉะเชิงเทรา. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*, 15(19), 24 - 32.
- ทิวาวรรณ อายุวัฒน์. (2559). พฤติกรรมความรุนแรงทางวาจาของนักเรียนจังหวัดอุบลราชธานี. ปรัชญาคุษภูมบัณฑิตอาชญาวิทยา การบริหารงานยุติธรรมและสังคม, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปรมะ สตะเวทิน. (2541). ความหมาย ความสำคัญ วัตถุประสงค์และประเภทของการสื่อสารในเอกสารการสอนชุด วิชาหลักและ ทฤษฎีการสื่อสาร: นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- ปวรศิริ กิจสุขจิต. (2559). ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการรังแกกันในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนว ทฤษฎีเรียนรู้ของโรนัลด์แอลเอเคอร์. วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 27(1), 72 - 80.
- ปองกมล สุรัตน์. (2561). การรังแกผ่านโลกไซเบอร์ ในมิติสังคมวัฒนธรรม: กรณีศึกษาเยาวชนไทยเจนเอเรชั่น Z. ปรัชญาดุซญ์บัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปุลวิทย์ วาณิชยเศรษฐกุล. (2557). การจำกัดการพูดซึ่งมีเจตนาในทางเกลียดชัง : ศึกษาการวินิจฉัยตีความของกลไกสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค. ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, พรชนก ดาวประดับ และ กัลยกร วรกุลลภูฐานย์. (2561). รูปแบบและลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์. วารสารการสื่อสารและการจัดการนิดา, 3, 63 - 78.
- พินา แสนใหม่. (2563). การรังแกทางไซเบอร์ ผ่านสื่อออนไลน์ สาเหตุ และแนวทางการจัดการปัญหา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิรธรอง รามสูตร. (2558). "ประทุษวาจา" กับโลกออนไลน์: กรุงเทพฯ: มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา / (โครงการจัดพิมพ์คบไฟ).
- ภัทรกานต์ ภัทรดำรง. (2559). การเปิดรับและความคิดเห็นต่อเนื้อหาประทุษวาจา (Hate speech) ของผู้รับสารสื่อออนไลน์: กรณีศึกษาเฟซบุ๊กแฟนเพจ “หยุดดัดจริตประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์วารสารศาตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มัทนา นันตา และ พิรธรอง รามสูตร. (2557). เว็บไซต์ ยูทูบ (ภาษาไทย) การสื่อสารความเกลียดชัง. Journal of Communication Arts, 32(3), 39 - 67.
- เมธินี สุวรรณกิจ. (2560). มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองเด็ก และเยาวชนจากการถูกกลั่นแกล้งในสังคมออนไลน์. วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 10(2), 49 - 70.
- วรพงษ์ วิไล และ เสริม ศิรินิลดา. (2561). พฤติกรรมการรังแกกันผ่านโลกไซเบอร์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดเชียงราย: กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย. CRRU Journal of Communication, 1(2), 1 - 24.
- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2550). การจัดการและพฤติกรรมองค์กร: กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่นอินโดไชน่า.
- สรานนท์ อินทนนท์ และ พิลินี เสริมสินศิริ. (2561). การศึกษาวิธีการป้องกันการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ของวัยรุ่น. Paper presented at the การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 2 (8 มิถุนายน 2561).
- สรานนท์ อินทนนท์. (2563). การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง (Hate Speech): บริษัททอลคออน คลาวด์ จำกัด.
- สิริกมล นวลมณี. (2560). ประทุษวาจาเชิงวิพากษ์ในเครือข่ายสังคมออนไลน์กรณีศึกษาพระเทพญาณมหามานี (ไชยบูลย์ ธมมชโย). ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต นิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุจิตรา แก้วสินวล และ ฤทัยชนนี สิทธิชัย. (2564). ความสามารถในการตอบสนองทางดิจิทัลต่อการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ และประทุษวาจาออนไลน์ของเด็ก : ศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนในจังหวัด เชียงใหม่ และจังหวัดสงขลา. Journal of Information Science, 39(4), 1 - 26.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2560). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- สุรัชย์ ตรียศิลานนท์. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้การจัดการความปลอดภัยของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมพลาสติกในจังหวัดนครราชสีมา. ปริญญากาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชา เทคโนโลยีสังคม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- เสาวลักษณ์ อนันตศานต์. (2557). การพูดเพื่อการสื่อสาร: กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์. (2555). บทสรุปจากการจัดเวทีอภิปรายสาธารณะ ความท้าทายของสื่อใหม่กับการเมืองไทย ช่วงก่อนและหลังการเลือกตั้ง ในหัวข้อ พรหมแดนของ free speech และ hate speech ในการแสดงความ คิดเห็นทางการเมืองอยู่ตรงไหน? . เขาถึงได้จาก <https://ilaw.or.th/node/1046>.
- หลุย จำปาเทศ. (2533). จิตวิทยาสัมพันธ์: กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิเดช เตปิน และ สุรางค์รัตน์ จำเนียรพล. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับความรุนแรงจากปฏิบัติการต่อคนเห็นต่าง และพฤติกรรมการโต้กลับโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์. *Journal of Social Work*, 26(2), 251 - 274.
- Coliver S., Boyle, K., & D'Souze, F. (1992). Striking a Balance: Hate Speech, Freedom of Expression, and Non-Discrimination: Article 19, International Centre Against Censorship, Human Rights Centre, University of Essex.
- Cortese, A. (2006). Opposing hate speech. Greenwood. de Sola Pool, I., Frey, F. W., Schramm, W., Parker, E. B., & Maccoby, N. (1973). Handbook of communication. Chicago: Rand McNally College Publishing.
- Garcia, A., & Jacobs, J. B. (1998). The interactional organization of computer mediated communication in the college classroom. *Qualitative Sociology*, 21(3), 299-317.
- Guichard, A. (2009). Hate crime in cyberspace: the challenges of substantive criminal law. *Information & Communications Technology Law*, 18(2), 201-234.
- Haupt, C. E. (2005). Regulating hate speech-damned if you do and damned if you don't: Lessons learned from comparing the German and US approaches. *BU Int'l LJ*, 23, 299.
- Herz, M., & Molnár, P. (2012). The content and context of hate speech: Rethinking regulation and responses. Cambridge.
- KEMP, S. (2021). Digital 2021 July global statshot report. Retrieved from <https://datareportal.com/reports/digital-2021-july-global-statshot>.
- Labaree, R. V. (1994). The regulation of hate speech on college campuses and the Library Bill of Rights. *The Journal of Academic Librarianship*, 19(6), 372-377.
- Maslow, A. H. (1958). A Dynamic Theory of Human Motivation. *Understanding Human Motivation*, Howard Allen Publishers, (pp. 26-47). Howard.
- Newman, S. L. (2002). Liberty, community, and censorship: Hate speech and freedom of expression in Canada and the United States. *American Review of Canadian Studies*, 32(3), 369-396.
- Rogers, C. R. (1969). Freedom to learn. Columbus, OH: Charles E. Merrill.
- Social, W. A. (2022). Digital 2022 Thailand (February 2022) v01. Retrieved from <https://www.slideshare.net/DataReportal/digital-2022-thailand-february-2022-v01>.
- Timofeeva, Y. A. (2002). Hate speech online: restricted or protected-comparison of regulations in the United States and Germany. *J. Transnat'l L. & Pol'y*, 12, 253.
- Vroom, V., Porter, L., & Lawler, E. (2005). Expectancy theories. *Organizational Behavior*, 1, 94 - 113.

Walker, S. (1994). *Hate speech: The history of an American controversy*. California: University of Nebraska Press.

Weintraub-Reiter, R. (1998). Hate speech over the Internet: A traditional constitutional analysis or a new cyber constitution. *BU Pub. Int. LJ*, 8, 145.